

**Kongeriget
Norges Herligheder,
Angaaende
Berg-Værker, Manufacturer,
Fabriker, Glas-Pusterier, Papir-
Olie- Sæbe- og Krud-Møller, Su-
ker-Værker, Salpeter-Værker, Salt-
Værker, Saug-Brug, Skoug-Brug,
Fiskerier, Jagt, Elver, Marke, En-
ge, og anden videre Landets
Frugtbarhed frem for
forige Tider.
Til den Ende sammenskreven,
at enhver eftertænsom Undersaat
deraf kand bevæges til at prise og take den
rige og runde GUD for sine utal-
lige Velgjerninger.
Af
Envold Møller.
Liebhabere kand siunge Skriftet med denne
Melodie:
Skal Venus med sin Søn for alle Hjerter etc.
Tronhjem, trøkt Aar 1758.**

1.

Nu vil jeg sønge om vort Norske Kongerige;
Men lade Sjæl og Sind, min Tak og Tanke stige
Med tusindfoldig Pris til Himlens Herre op,
At Echo høres kand i høje Himel-Top.

2.

Alt det der haver Tro og Tunge, Maal og Mæle,
Med Aandens Røgelse for Naade-Stolen knæle,
Og lægge Hjertets Tak og Læbers Offer ned,
At yde GUD sin Pris for al sin Miskundhed.

3.

Vor Synd i tusindtal mod Himelen maa raabe,
Og vi forskylder ej den mindste Naade-Draabe;
Den burde straffe os i sin Retfærdighed;
Men stedse Strømme-vis der flyder Naade ned.

4.

Som Jorden efter Vand vi efter Synden tørster,
Forfædrene og vi, ja Præster, Konger, Førster:
I Tanke, Gjerning, Ord vi synder jo med Flid,
Vi løber ind i Synd, som Hesten ind i Strid.

5.

Men GUD forbarme dig og see til os i Naade,
Spar dette syndig Folk, og lad ej Retten raade!
Lad din Langmodighed og Naade loke hver
Til sand Omvendelse, og stedse naadig vær!

6.

Enhver af os nu vil, i dete Kongerige,
Vor Synd ved Troens Skjold og Syndebod bekrige;
Vor Synd vi vaske vil i Poenjtentses-Vand,
Og ydmyg kome frem til Dig vor Skabermænd.

7.

Vi vil nu tale om din Naade mod vort Rige,
Om dine Gjerninger, der haver ike Lige;

Men deres store Sum er plat utællelig,
Vi kand ej tælle dem, dog bør vi take dig.

8.

Fast heele Verden staar i Brand af Krigens Lue,
Men her i Norden er kun Fred og Fryd at skue;
Hist er kun Blod og Død, Elendighed, Uro,
Her kand enhver i Fred sit Hus og Hjem bebo.

9.

Vi os lyksalige for andre Lande skriver;
Vi haver næsten glemt hvad Krig og Fejde giver.
Vi dine Fødes-Faar i grønne Enge gaar,
Og haver nu haft Fred i Førretyve Aar.

10.

I saadan yndig Fred og ønskelige Tider
Vor mildeste MONARCH for Landets Nøtte strider,
Og giver Kongeligt Exempel til enhver,
At bringe Rente frem af Freden her og der.

11.

Han mange Stiftelser i Rigerne beskiker,
Manufacturerne, Haandværker og Fabriker;
Og dete er den Text jeg nu vil tale om,
Hvad Herlighed der er i Norges Kongedom.

12.

Til Sandsvær Søndensfields jeg sender første Tanker,
Til Kongsberg Sølv-Værk, hvor de blanke Penge vanker;
Thi dete Penge-Skrin er største Herlighed,
Som jeg i Norges Land endnu at nævne veed.

13.

See! sligt Klenodie og Skat vor HERre gjemte
Til Nordens Jorde-Gud, Kong CHRISTIAN den Femte;
Thi denne Konge og prisværdige MONARCH
Nød første Frugter af saa rig en Penge-Park.

14.

Larvigens Jerne-Værk er frugtbart uden Lige,
Ja det frugtbareste i Norden tør jeg sige;
Patricianterne kand aarlig nyde der
En fast utroelig Sum til Bytte for enhver.

15.

I Bærum, Dikkemark og Hakkedal der findes
Og rige Værker, hvor der megen Baade vindes.
Her Nordenfields er et nu nyligen anlagt
I Moftamarken, som har ingen Bytte bragt.

16.

Thi samme endnu i sin Fødsel monne være,
Men hvad det blive kand, vil Tiden siden lære.
Imidlertid skal det min ringe Forbøn faae,
At Intressenterne maa rige Frugter naae.

17.

Der fleere Værker vel i dete Rige regnes,
Som giver meget Jern, hvis Navne ike tegnes;
Thi jeg dem ike veed, det er mig nok, at du
Kand have Aarsag til, at komme GUD ihu.

18.

End Röraas Kobberværk, Skatkameret i Norden: (a)

Ved dig saa mangen Mand er rig og holden vorden.

Du haver trolig tjent vort Norge mange Aar,

Gid og din Tjeneste fra Norge aldrig gaar!

(a) Nordenfields ligesom Kongsberg Søndenfields.

19.

Vort Foldals Kobberværk og Lökkens nu maa vises,

Som ere værdige af Ejerne at prises;

Thi en anseelig Sum de giver her i Nord,

Endskjønt Profiten ej er altid lige stor.

20.

Imellem Bragnæs og imellem Kongsberg findes (b)

Et Glase-Pusterie, som aldrig for kand mindes.

Saa fine Glase der og gode kjøbes kand,

Som de var kjøbte i det kæke Engeland.

(b) Ved Hogsund.

21.

Et Marmor-Steeneværk ved Bragnæs og florerer,

Der er saa rigt, at det vor Kjöbenhavn fournerer.

Saa mangen prægtig Gaard og Kongens eget Slot

Deraf er bygget op, men sær galant og got.

22.

Men Nordenfields land faaes i Mængde Qverne-Steene,

Hvorved Arbejderne maa lægge trette Beene.

Lig-Steene findes og i Mængde her i Nord,

Og Steen til andet Brug, som giver Vinding stor.

23.

Ved Fridrichshald og den afbrændte Bergen findes
Ny Sukker-Møller, hvor der megen Bytte vinder.
I sær en prægtig er sadt op i Tronhjems-Stad,
Som, GUD skee Lov! gjør hver Participanter glad.

24.

Ved Christiania og der i Stiftet findes
Saa mangen ny Fabriqv, at Mængden ike mindes:
Der ere Værker nu til Salt, til Olie,
Til Sæbe, Krud, Papir for begge Rigerne.

25.

Manufacturerne, som virker Tøy til Klæder,
Tobaks-Fabriqverne, hvor mangt et Øje græder
Ved denne stærke Damp, de ere og i Flor,
At mange Penge nu af Landet ike gaar.

26.

Til denne Mængde mand endnu med Glæde mærker,
At der oprettes nu hos os Salper-Værker,
Da en Retsindig Mands og Patriotes Flid (a)
Vi seer at vise sig i denne gylden Tid.

(a) se: Doct: Erics.

27.

Han veed at føre det til Nøtte, som forkastes.
De fom vil ej staae bi, de bør og billig lastes.
Omkring Søekanterne vi disse Værke seer,
Som vist i Tiden sin Profit og Rente teer.

28.

Ja hvo kand hver en Ting for sig i sær beskrive,
Som det befindes? Sligt vidtløftigt ville blive.
See! hvilke Frugter af den dyrebare Fred!
Læg du din dybe Tak for Fredens Første ned.

29. Hvo skulle sagt os det, at nogen Tid paa Jorden

Saa mangt et Værk at gaae i dete kolde Norden?
Jeg hvert et Værk dog ej har sadt i dete Skrift,
Thi mange fleere gaae i fulde Flor og Drift.

30.

Vi mange Tønder Guld beholder nu i landet,
Som før gik udenlands og rejste over Vandet.
Ja mangel fattig Haand fortjener nu sit Brød
Ved disse Værker, saa den lider ingen Nød.

31.

Om jeg nu Dannemarks Fabriquer ville tegne,
Og alle Værker her i begge Riger regne,
Mand en utrolig Sum til stor Forundring fant.
Du skulle ikkun see vor Danmarks Diamant.

32.

Vort kjere Kjøbenhavn, hvor Kongen residerer,
Du skulle see hvor det i Prægtighed florerer
Af nye Kirker og af Marmor-Bygninger,
Forgyldte høje Spir og andre Stiftelser.

33.

GUds Gjærning her hos os er stor og uden lige,

Det maa enhver med Tak og stor Forundring sige;
En ufornuftig. Mand, en Gæk, forstaar ej sligt,
Han søger ej med Fryd, at yde Gud sin Pligt. (a)

(a) Psalm. 92.

34.

Jeg vil da holde mig ved Norges Kongerige,
Og om dets Herlighed vil noget meere sige.
Jeg vil nu vise hvad Naturen giver det
Af Skove, Mark og Vand, og det optegne ret.

35.

Men Skoven her i Nord er lige stor med landet,
Thi Skov er over alt, saa er det og med Vandet:
Paa nordre, vestre- og paa søndre-kant er Vand,
Men paa den østre Kant er Sverrig Naboe-Land.

36.

En Bonde Søndensfields, paa sine visse Stæder,
Ved megen Bjelke-Hugst sig føder, feeder, glæder;
Af mange Skove der og Master Hugges kand
Saa døgtige, som de kand faaes i noget Land.

37.

Saugtømmer overalt i Norge er at finde
Til Planker og til Bord, at Ejeren kand vinde
Contante Penge til sit Hus og Kongens Skat,
Og slige har det jo paa beste Maade fat.

38.

En mængde Sauger der og findes i vårt Rige,
Hvorved saa mangan Mand sig stedse kand berige.
Mand Tømmer, Bord og sligt i Elve floder ned
Fra Stæd til andet, og foruden Kostbarhed.

39.

Fast gennem hver en Bøjd i Norge Elve rinder,
Og mange Fjorde, hvor mand Tømmer sammenbinder,
Saavel som Bord, og da henføres Flodeviis,
Men de om Vinteren fremkjører det paa Iis.

40.

Jeg vil nu melde lit om Norges Fiskerier,
Til Norges Sild og Fisk de andre Lande frier:
Paa Fisk er Norge rig, paa Sild dog allermeest,
Men iblant anden Fisk er Laxen allerbest.

41.

Af Uver, Torsk og Qveit, Hys og Graasej i Mængde,
Ja tøndevs kand faaes i Norges nordre Længde,
En Mængde skibes ind og føres udenlands,
Af dem der søge maa sin Føde her til Vands.

42.

I Landet overalt kand Vilde Fugle skydes,
Som steegte eller kogt kand lækre Tænder bydes.
En Jerpe, Rype og Aarhane, Tødde, Røy,
En Hare, som der sprang saa fort som hine fløy.

43.

I den Betragtning af slig Skov og Jagt tillige,
Og store Fiskerie, kand vi om Norge sige:

I dette Rige har den Nordeske MONARCH
Lyst-Skov, Vildbane og sin rige Fiskepark.

44.

Jeg Norges Grøde-Mark og grønne Græse-Enge
Maa ogsaa i mit Skrift blant Herligheden mænge,
Af begge slags der nu langt fleere findes her,
Og større i Begreb, end fordoms-Aaringer.

45.

Thi Bonden rødder op og reenser sine Jorde,
At de frugtbare kand til Græs og Grøde vorde;
Saaledes skeer det og i Norge Aar for Aar,
Thi Bønderne de vil forbedre hver sin Gaard.

46.

Derfore Landet har nu fleere Creature,
Og meere Meel og Malt forvaret paa Stabure,
Ja meere Ost og Smør og Kiød til deres Bord,
Hvoraf der fores og en Mængde længst fra Nord.

47.

De kand ej deres Qvæg paa Gaardens Marke føde,
Thi derved lagde de alt Vinter-Høet øde,
Om Sommeren de har da Creaturene
Og føder dem til Fjelds i Sommer-Sæterne.

48.

Et frisk og tappert Folk der fødes her i Norden,
Saa troe og kæke, som de fødes kand paa Jorden.
Vort Norge vel er koldt, men Luften ganske sund,
At Sygdom neppe der grasserer nogen Stund.

49.

See nu, min Læser! hvad jeg stillede for Øje,
Med saadan Læsning kand du jo dit Sind fornøje;
Det Aarsag give kand, at prise Himlens GUD
For alt det Gode Han til Norge deeler ud.

50.

Dit store Navn, o GUD! af Hjertet vi da prise,
Din Magt og Majestæt vi Ære vil bevise,
Dit store Rigdoms Dyb, Din Naades bondløs Hav,
Vi vil berømme og betakke til vor Grav.

P.S. Den Gudfrøgtige Læser ville herpaa læse de førs-
ste 14. Vers af det 28de Capitel i 5 Mose Bog,
de Ugudelige bør at læse det øvrige af Capitelet,
da enhver faaer at see, hvad det er at frøgte
GUD, og ike at frøgte ham.